

KULTUUR PÄRAST TEIST MAAILMASÕDA(VASTUSED)
ESITATUD ON EELDATUD VASTUSED.HINNATAKSE TÄISPUNKTIDEGA!!!

Küsimus 1. Milline vene mõtleja-humanist pani aluse antropokosmismi ja noosfääri (ehk tehisllooduse) mõistetele?(1p.)

Vastus: Vladimir Vernadski

Küsimus 2. Ajaloolane ja etnograaf Lev Gumiljov on mõiste passionaarsus autor. Kas selle all mõistetakse (2p.)

- A) kultuuri impulsiivset , mittetsüklilist arengut?
- B) erinevate kultuuride alalist järjepidevust?
- C) uue kultuuri loomise olemasolu võimatus?
- D) kultuuri sündimine ja loomine ei ole seotud geograafiliste faktoritega

Vastus: A, B

Küsimus 3. 1960.a. andis ta välja raamatu „Armastus ja vastutus“. 1969.a. avaldab raamatu „Isiksus ja tegu“. Need teosed said maailmakuulsateks.? Kes on see autor ? Millise nime all on ta laiemalt maailmas tuntud (2p.)

Vastus: Karol Yozef Voityla – Rooma paavst Johannes Paulus II (1978-2006)

Küsimus 4. 1) Kes on fotol kujutatud isik? Kes on ta elukutselt? Millisest riigist ta pärit on?(3p.)

Vastus: Akira Kurosawa, filmirežissöör, Jaapan

Küsimus 5. Tegemist on silmapaistva kirjandusteadlase, kulturoloogi, kunstiteadlasega (1992-1993) , kes juhatas Tartu-Moskva struktuurilis-semiootilist humanitaaruuringute kooli. Kellest on jutt? Millise ülikooli professor ta oli?(2p.)

Vastus: Juri Lotman, Tartu Ülikool

Küsimus 6. Leonhard Bernstein lõi 1957.aastal muusikali „West-side story“. Mis näidendi järgi see teos loodi ja kes on selle autor?(2p.)

Vastus: William Shakespeare, Romeo ja Julia

Küsimus 7. 1950-60. aastatel kujutava kunsti avangardistlik suund (mõiste autor on Lawrence Allowey), mis orienteerus massimeedia poolt loodavatele kuvanditele. Millise suunaga on tegemist?(1p.)

Vastus: Pop art

Küsimus 8. Nimetage Hispaania kunstnik, skulptor, graafik (1881-1973), kes oli ka üks kubismi rajajaid. Hakkas esimesena kasutama tuvi kui rahu sümbolit. Kes oli see kunstnik? Kes on selle kunstniku portree autoriks? (2p.)

Vastus: Pablo Picasso. Portree autor - Salvador Dali

Küsimus 9. Kes on need kultuuritegelased? Milliste esinejanimedega on nad tuntuks saanud? (6p.)

- A) Norma Baker - Marilyn Monroe
- B) Anna Gorenko – Anna Ahmatova
- C) Cherelyn Sarkisian – Cher
- D) Steveland Judkins Morris - Stevie Wonder
- E) Reginald Kenneth Dwight – Elton John

F) Farouk Bulsara - Freddie Mercury

Küsimus 10. Ühendage paarid, „lavastaja-film“ printsiibi järgi. Märkige täht tabelisse. (6p.)

Lavastaja	Film
Luc Besson	D
Peter Greenway	C
Federico Fellini	B
Andrei Tarkovski	E
Martin Skorsese	F
Grigori Kromanov	A

- A. „Viimne reliikvia“
- B. „Orkestriproov“
- C. „Elu kohvrites“
- D. „Viies element“
- E. „Peegel“
- F. „Aviaator“

Küsimus 11.1) Mis ehitis on fotol?, 2) Kus ta asub, 3) Kes on autor?, 4) Millal on ehitatud? (4p.)

Vastus: Püha Perekonna Tempel (Sagrada Familia) Antonio Gaudi - Barcelona, Hispaania. Ehitatakse siiaaani.

Küsimus 12. Kes on fotol? Millise riigi kultuuritegelasega on tegemist? Nimetage üks tema teostest. (3p.)

Vastus: Gabriel Garcia Markes - Kolumbia kirjanik, nimetab ühe teostest.

Küsimus 13. 1957.a. anti talle Nobeli preemia “suurepärase panuse eest maailmakirjandusse, mis valgustas südametunnistuse tähendust inimese elus“. Vaatamata sellele, et paljud pidasid teda XX sajandi silmapaistvaimaks mõttetargaks, pole ta ise kunagi nii arvanud. On teada, et absurdi ülimaldseks kehastamiseks pidas ta vägivaldseid katseid ühiskonna parandamise eesmärgi nimel. Nimetage, kes see on. Mis riiki ta esindas? (2p.)

Vastus: Albert Camus, Prantsusmaa

Küsimus 14. See kunstistiil sisaldab kaasaegset viisi kujutada keskkonda kokkupandavate tehniliste detailide abil, mida on näha ka ehitus-konstruktsioonides. Mis on selle stiili nimetus? (1p.)

Vastus: high - tech

Küsimus 15. Selle termini all mõistetakse “olemise filosoofiat” (lad.k.). See 20. sajandi filosoofiasuund vaatleb inimest kui unikaalset hingelist olendit, kes suudab ise valida oma saatust. Mis on selle filosoofiasuuna nimetus? (1p.)

Vastus: Eksistentsialism

Küsimus 16. Piltidel on maailma 6 suuremat teatrit. Nimetage need teatrid ning linnad või riigid, kus nad asuvad: (12p.) *Kui on nimetanud linna või riigi, saab punkti.*

	TEATER	KUS ASUB
A	Bolshoi teater	Moskva, Venemaa
B	Sydney Operahouse	Sydney, Austraalia
C	Grand-Opera	Pariis, Prantsusmaa
D	Metropolitan Opera	New-York, USA
E	Teatro alla Scala	Milano, Itaalia
F	Covent Garden	London, Inglismaa

Küsimus 17. Millistes kategooriates omistatakse Nobeli preemia? Mis on tema rahaline väärtus?(6p.)

Vastus. Kategooriad:

1. kirjandus
2. füüsika
3. keemia
4. füsioloogia ja meditsiin
5. rahu püstitamise eest kogu maailmas

Väärtus: **10 mln.** rootsi krooni

Küsimus 18. 2007.aasta juulis avalikustas rahvusvaheline žürii seitse kaasaegset maailmaimet.. Mis valiti nende seitsme ime hulka? Nimeta neid ja riigid, kus nad asuvad.(14p.)

Küsimus, mis tekitas vist imetust. Kuid tegemist on olümpiaadiga, milles osalevad õpilased (eriti gümnaasiumis) võiksid olla laialdaste kultuuriliste teadmistega. Ka päevakajalistega.

	Maailmaime nimi	Kus asub
1.	Suur Hiina müür	Hiina
2.	Taj Mahal	India
3.	Rooma Colosseum	Itaalia
4.	Chichen Itza püramiid	Mehhiko
5.	Lunastaja Kristuse kuju	(Rio de Janeiro) Brasiilia
6.	Machu Picchu	Peruu
7.	Petra kaljulinnus	Iordania

Küsimus 19. Märkige XX sajandi teaduslikud leiutused kronoloogilises järjekorras alates kõige varasemast:(5p.)

- A) maailma esimene tuumajaam
- B) esimene kiudoptiline sidesüsteem
- C) esimese tuumapommi katsetamine
- D) esimese Internetivõrgu loomine
- E) esimese maailma tehiskaaslase üleslennutamine

Vastus: C (1945) - A (1954) - E (1957) - B (1970) - D (1983)

Küsimus 20. Nimetatud kirjanikud on Nobeli preemia laureaadid XX saj. 50-60.a. Märkige nende eesnimed. .(5p.)

- A) Ernest Hemingway
- B) Boris Pasternak
- C) Mihhail Šolohhov
- D) Pablo Neruda
- E) Wislava Shimborska

Küsimus 21. Moodustage paarid "helilooja + tema teos". Märkige täht.(8p.)

1. Leonhard Bernstein + "E"
2. Aram Hatšaturjan + "G"
3. Edison Denisov + "F"
4. Georgi Sviridov + "H"
5. Alfred Schnittke + "D"

Variandid:

- A. sümfooniline muusika "Zeitmasze"
- B. ooper "Kuradid Ludenist"
- C. kollaaž Bach teemal
- D. ballett "Per Gynt"
- E. ballett "Spartacus"
- F. ooper „L'ecume des jours"
- G. ooper "Trouble in Tahit"
- H. süit "Aeg, edasi!"

6. Arvo Pärt + “C”

7. Hrishtov Penderetsky + “B”

8. Karlheinz Stockhausen + “A”

Küsimus 22. Kes on pildil? Kirjutage nimi sobivasse lahtrisse. *Püüab, kui kirjutab perekonnanime.*
Seega 6p.valdkonnaavaliku eest, 6p.nime eest. (12p.)

	Kirjandus	Kino	Muusika	Ballett	Mood
1					Pierre Cardin
2				Maia Plissetskaja	
3		Andrzej Wajda			
4		Marlene Dietrich			
5	Aleksandr Solženitsõn				
6			Georg Ots		